

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 22 januari 2026
Agendapunt: 8
Onderwerp: Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'
Vaststellen van de 13^e begrotingswijziging 2026
Portefeuillehouder: wethouder Maarten Everling
Heesch, 2 december 2025

Inleiding

De huidige beleidsnota, Kunst en Cultuur: 'Prikkelende Cultuur en Kunst in Bernheze', uit 2006, vraagt om een update. Al langere tijd leeft de wens om de beleidsnota Kunst en Cultuur te herzien en in lijn te brengen met het Integraal Meerjarenbeleidsplan Sociaal domein 2023-2028 (Breed Maatschappelijk Beleid). Hiermee wordt in de toekomst Kunst en Cultuur meer ingezet als middel binnen het sociaal domein en daarmee dragen we bij aan de positieve gezondheid van onze inwoners. Afgelopen jaren lagen er echter andere prioriteiten en ontbrak het aan de capaciteit om dit proces goed te doorlopen, in 2025 was deze ruimte er wel.

Team Cultuuradvies op Maat van Kunstloc Brabant kreeg in april 2025 opdracht om als onafhankelijke partij het proces voor een nieuwe Beleidsnota Kunst en Cultuur te begeleiden en te schrijven. Samen met hen is een traject ontworpen om de betrokkenheid van inwoners en initiatieven bij het cultuurbeleid actief te versterken. Eenieder is de kans geboden om input te leveren in de vorm van een (individueel) gesprek, inbreng tijdens participatiebijeenkomsten en feedbackrondes. De bijgevoegde nota is het resultaat van dit proces.

Voorstel

1. De Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' vast te stellen.
2. Voor de Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' een incidenteel budget beschikbaar te stellen van € 80.000,- per jaar, gedurende drie jaar (2026 t/m 2028).
3. De incidentele kosten voor de periode 2026 tot en met 2028 ad € 240.000,- te dekken uit de Reserve Breed Maatschappelijke Beleid.

Argumenten

1.1 *Met de Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' dragen we bij aan de uitvoering van het bestuursprogramma.*

Doordat in de nieuwe Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' wordt beschreven hoe we in de toekomst Kunst en Cultuur meer in gaan zetten als middel binnen het sociaal domein en we daarmee bijdragen aan positieve gezondheid van onze inwoners, sluit dit aan bij het bestuursprogramma 2022-2026, "Samen bouwen aan een veerkrachtig Bernheze".

In het Bestuursprogramma wordt beschreven:

"We gaan, vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid, werken aan veerkracht. De gezondheid en het welzijn van onze inwoners is voor ons van groot belang. We werken aan die gezondheid op veel verschillende manieren en omarmen daarbij positieve gezondheid. Die fo-

cust zich niet alleen op het wegnemen van gezondheidsklachten maar richt zich op het versterken van de veerkracht van de mensen zelf en het vergroten van hun kwaliteit van leven. We houden daarbij in het bijzonder oog voor het welzijn van de meest kwetsbare inwoners."

1.2 Met de Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' dragen we bij aan de uitvoering van het Integraal Meerjarenbeleidsplan Sociaal domein.

Met deze Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' beschrijven we hoe we in de toekomst Kunst en Cultuur meer in zetten als middel binnen het sociaal domein zodat we daarmee bijdragen aan positieve gezondheid van onze inwoners. Hiermee dragen we bij aan de doelstellingen in het Integraal Meerjarenbeleidsplan Sociaal domein 2023-2028.

In Het Integraal Meerjarenbeleidsplan Sociaal domein 2023-2028 (Breed Maatschappelijk Beleid) wordt beschreven:

"Hoofdstuk 6 – Strategische doelstelling 2 - Iedereen kan (lokaal) ontspannen en ontmoeten.

6.4. Wat gaan we daarvoor doen?

6. We zorgen ervoor dat mensen kunnen deelnemen aan sport en cultuurverenigingen

a. Investeren in cultuureducatie

b. Rijk verenigingsleven: blijven investeren in deelname aan cultuur/sportverenigingen"

2.1 Om een impuls te geven aan de uitvoering van de Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' zijn er incidentele middelen nodig.

Ondanks dat de opdracht aan Kunstloc Brabant was dat de nota budget neutraal moest zijn in de uitvoering en waar nieuwe middelen nodig zouden zijn, oude middelen binnen het Kunst en Cultuur domein omgebogen zouden moeten worden, is dat na een grondige analyse helaas niet haalbaar gebleken. Om uitvoering te geven aan de nota die nu voorligt is minimaal de inzet van een culturele verbinder nodig om een impuls te geven en de omslag naar het sociaal domein te maken. Hiermee zetten we vooral in op het organiseren van beweging en verbindingen, waar op dit moment de grootste behoefte en energie vanuit de samenleving zit.

3.1 Er zijn middelen beschikbaar in de Reserve Breed Maatschappelijke Beleid die ingezet kunnen worden voor de Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'.

De Reserve Breed Maatschappelijke Beleid (de voormalige reserve transities, waarover de raad besluit op 22 januari 2026) is bedoeld voor incidentele dekking van kosten sociaal domein en eventuele toekomstige exploitatietekorten op de budgetten sociaal domein. Met de Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' willen we in de toekomst kunst en cultuur meer in gaan zetten als middel binnen het sociaal domein waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de positieve gezondheid van onze inwoners. Hiermee dragen we bij aan de doelstelling in het Integraal Meerjarenbeleidsplan Sociaal domein 2023-2028. Vanuit dit oogpunt past de inzet van de Reserve Breed Maatschappelijke Beleid als dekking voor de incidentele uitgaven uit dit voorstel.

Risico's

N.v.t.

Kosten en dekking

Voor de uitvoering zijn jaarlijks de volgende middelen benodigd:

Jongerenparticipatie:	
------------------------------	--

- Aanstellen aanjager jongerencultuur (8 uur*45 weken*€ 77,- per uur)	€ 27.720
- Activiteitenbudget om te onderzoeken welke pilots er gedaan kunnen worden en bijeenkomsten faciliteren	€ 5.000
Ouderenparticipatie:	
- Aanstellen verbinder gericht op cultuuraanbod voor ouderen (12 uur*45 weken*€ 77,- per uur)	€ 41.580
- Activiteitenbudget om samenwerking op te zetten, te faciliteren en pilots te onderzoeken	€ 5.000
Totaal per jaar	€ 79.300
Totaal voor periode 2026-2028	€ 237.900

Wij stellen u voor de kosten te dekken uit de Reserve Breed Maatschappelijke Beleid

Vervolg

Na vaststelling van Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' en goedkeuring voor de inzet van financiële middelen zal er een uitvoeringsorganisatie, voor in ieder geval drie jaar, worden gezocht van waaruit de culturele verbinder aan de slag gaat.

Evaluatie

Na twee jaar (begin 2028) zal er een evaluatie plaatsvinden over de stand van zaken van de uitvoeringagenda en de rol van de culturele makelaar. Aan de hand van deze evaluatie kunnen (financiële) vervolgstappen worden bekeken.

Bijlage(n):

- RB Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'
- Bijlage 1 - Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'
- Bijlage 2 - Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'
- Bijlage 3 - Keuzemenu Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'
- Bijlage 4 - Participatiebijlagen Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern'

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Mark de Man
burgemeester